

Від головного редактора

*Шановні колеги
та шанувальники журналу "Світогляд"!*

Вітаю вас із Новим 2015 роком!

Щиро дякую вам за вашу самовіддану працю та всебічну підтримку підготовки й видання єдиного академічного науково-популярного журналу, покликаного всебічно висвітлювати актуальні проблеми розвитку науки й культури України та світу, сприяти формуванню світогляду молодого покоління громадян незалежної української держави.

Я пишу ці рядки наприкінці 2014 року, сповненого історичними й, водночас, драматичними подіями в житті України, про які ми розповідали на сторінках "Світогляду". Зараз на українському небосхилі знову засяяла зоря надії — звільнити наші землі від агресора, створити належні умови для економічного зростання й розвитку освіти, науки й культури, домогтися єднання нашого народу в розбудові сильної європейської держави — України. Нам загрожували війною, голодом, холодом. Народ України вистояв і ще раз продемонстрував усім своє прагнення до миру та незалежності.

Увесь світ сьогодні стурбований глобальними змінами на планеті Земля, проблемами народонаселення та боротьби за природні ресурси. Яке майбутнє цього світу? Переглядаючи журнал "Scientific American", я звернув увагу на цікаву статтю про світ, позбавлений свободи. Якщо коротко, то в ній йдеться про таке: *"Упродовж останнього десятиріччя все більша кількість нейровчених і філософів сперечається з приводу наявності чи відсутності свободи волі. Переважно нас підштовхують до дій неусвідомлені бажання, залишаючи нам тільки ілюзію усвідомленого контролю. Водночас, недавні дослідження наводять на думку, що чим більше люди сумніваються в існуванні свободи волі, тим менше вони підтримують покарання злочинців і менш етично ставляться до інших"*. Якщо сформулювати мій погляд на цю проблему (мовою нефахівця), то виникають такі запитання. Що ж таке свобода? Чи

Пам'ятник українським воїнам-патріотам, відкритий у Києві 9 жовтня 2014 р. Скульптор — О. Красногоровець

усвідомлює людина, для чого їй дано свободу волі? Що переважає в житті людини: *"свобода вибору своєї долі"* чи *"його величність випадок"*?

Передрукуючи названу статтю у цьому випуску "Світогляду", запрошуємо читачів до обговорення перелічених актуальних питань.

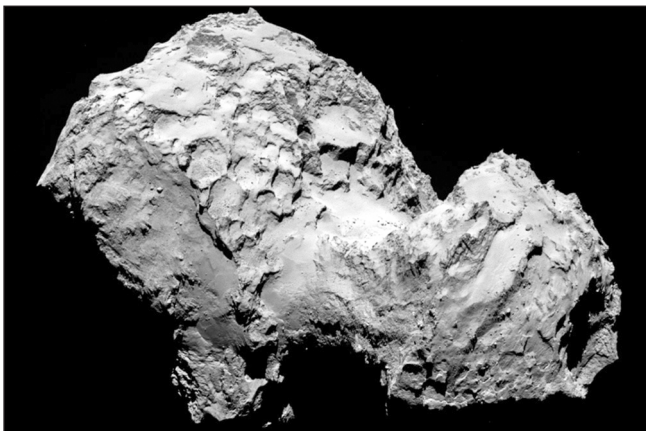
У 2014 році мешканці всіх континентів захоплено стежили за унікальним космічним польотом КА "Розетта" Європейського космічного агентства до комети, яку відкрили українські астрономи **Клим Чурюмов** і **Світлана Герасименко**, та за посадкою на неї модуля "Філі".

Тепер комета Чурюмова—Герасименко відома цілому світові. Вперше в історії космонавтики зонд висадився на поверхню кометного ядра. Хоч "прикометнення" відбулося не зовсім вдало, все ж модуль "Філі" виконав програму досліджень на 80 %, що, безумовно, є великим успіхом. Дослідження цієї комети за даними КА "Розетта" триває. У кометах первинна речовина, з якої утворилися тіла Сонячної системи майже 5 млрд років тому, не зазнала змін. Отже, вивчення комет допомагає простежити еволюцію планет, зокрема, Землі, як і походження життя у Всесвіті.

21 листопада 2014 року відбулася ще одна неординарна астрокультурна подія. Мала планета № 274843, відкрита в Андрушівській астрономічній обсерваторії, отримала назву **"Михайло Петренко"** на честь українського поета-романтика XIX ст., автора улюблених пісень українського народу "Дивлюся на небо..." та "Взяв би я бандуру..." (матеріали про цю цікаву подію ми публікуємо в цьому числі журналу).

У першому з другої п'ятдесятки випуску "Світогляду" ми також продовжуємо розмову про вічне, а саме про релігійне світосприйняття й взаємозв'язок науки та релігії. ■

Ярослав Яцків

Знімок комети Чурюмова—Герасименко, виконаний КА "Розетта" 03.08.2014 з відстані 285 км